

◀ เปิดประชุมสมาชิก SACICT

วีรศักดิ์ ทวีวงศ์กิจโกศล รมช.พาณิชย์ เป็นประธาน เปิดการประชุมสมาชิก SACICT Craft Network ครั้งที่ 3 ในกลุ่มผู้ประกอบการงานศิลปหัตถกรรมภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ลุยปลุกตลาดงานหัตถศิลป์ แดนอีสาน ชูผ้าไหมเป็นพระเอก ต่อยอดจดลิขสิทธิ์ ชันทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา สร้างมูลค่าเพิ่มให้ ตัวสินค้าศิลปหัตถกรรมไทย โดยมี แสงระวี สิงห์วิบูลย์ รองผู้อำนวยการ รักษาการผู้อำนวยการ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ สมศักดิ์ จังตระกูล ผวจ.ขอนแก่น ร่วมงาน ณ โรงแรมอวานี จังหวัดขอนแก่น วันก่อน

จาก "เบญจรงค์" สู่อุตสาหกรรม

วิกิแห่งการสืบสานภูมิปัญญา

จาก "เบญจรงค์" สู่อุตสาหกรรม

วิกิแห่งการสืบสานและต่อยอด ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ

ในแวดวงเครื่องเบญจรงค์ ว่ากันว่าผลิตภัณฑ์จาก "ปั้นสุวรรณเบญจรงค์" รัชสรรค์ได้ใกล้เคียงของโบราณได้มากที่สุด ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะความตั้งใจจะอนุรักษ์ลวดลายแบบโบราณด้วยกระบวนการผลิตแบบดั้งเดิมโดยการลงสีจากพู่กันด้วยมือ และใช้ศิลปะชั้นสูงในการออกแบบ จึงทำให้ผลงานที่ออกมามีความละเอียดและอ่อนช้อย

ย้อนกลับไปเมื่อ 50 ปีที่แล้ว สุชาติ

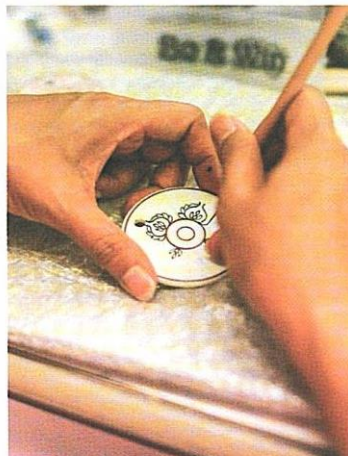

เริ่มต้นของปั้นสุวรรณเบญจรงค์ เกิดจากคุณวิรัตน์ ปั้นสุวรรณ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในวัยอย่าง 93 ปี ได้ก่อตั้ง

โรงงานผลิตเครื่องเบญจรงค์แบบโบราณแห่งแรกของอัมพวา จ.สมุทรสงคราม ภายหลังจากได้รู้จักกับพ่อค้าของเก่าที่มาตระเวนหาซื้อถ้วยชามโบราณ เครื่องสังคโลก และเครื่อง

เบญจรงค์จากชาวบ้าน ซึ่งทำให้เกิดความสนใจในมรดกภูมิปัญญาโบราณบวกกับความสนใจเป็นพิเศษในสีสันอันสวยงามของเครื่องเบญจรงค์จึงเริ่มศึกษาอย่างจริงจังมากขึ้น โดยหาหนังสือเกี่ยวกับประวัติของของเก่ามาอ่าน จึงทำให้เริ่มมีความรู้ในเรื่องลายเบญจรงค์ ซึ่งเมื่อมีของที่ชำรุดแตกหักก็หาวิธีและเทคนิคในการซ่อมแซมจนเหมือนเดิม พร้อมกับเรียนรู้เรื่องการผสมสีให้เหมือนแบบโบราณมากที่สุดจากความเพียรพยายามจึงก่อเกิดความชำนาญมากขึ้น และสั่งสมเป็นความรู้ในปัจจุบัน อีกทั้งยังสร้างอาชีพและถ่ายทอดความรู้ด้านเครื่องเบญจรงค์ให้กับคนในชุมชนอัมพวาอีกด้วย

โดยผลงานที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นจนทำให้ปั้นสุวรรณเบญจรงค์เป็นที่ยอมรับ นอกจากการเลียนแบบลวดลายโบราณแล้ว ยังพัฒนาเทคนิคเฉพาะตัวโดยผสมสีระหว่างสีหลักทั้ง 5 ให้เกิดเฉดสีใหม่ อีกทั้งยังใช้น้ำทองคุณภาพดีในสัดส่วนถึง 18-20%

คุณสรัญญา สายศิริ ได้รับการคัดเลือกเป็น ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2557 ประเภทเครื่องดิน (เบญจรงค์) ส่วน**คุณวิรัตน์ ปันสุวรรณ** ได้รับคัดเลือกเป็นครูศิลป์แห่งแผ่นดิน ปี 2559 จากศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพพระห้วงประเทศ (องค์การมหาชน)

THE MAINSTAY

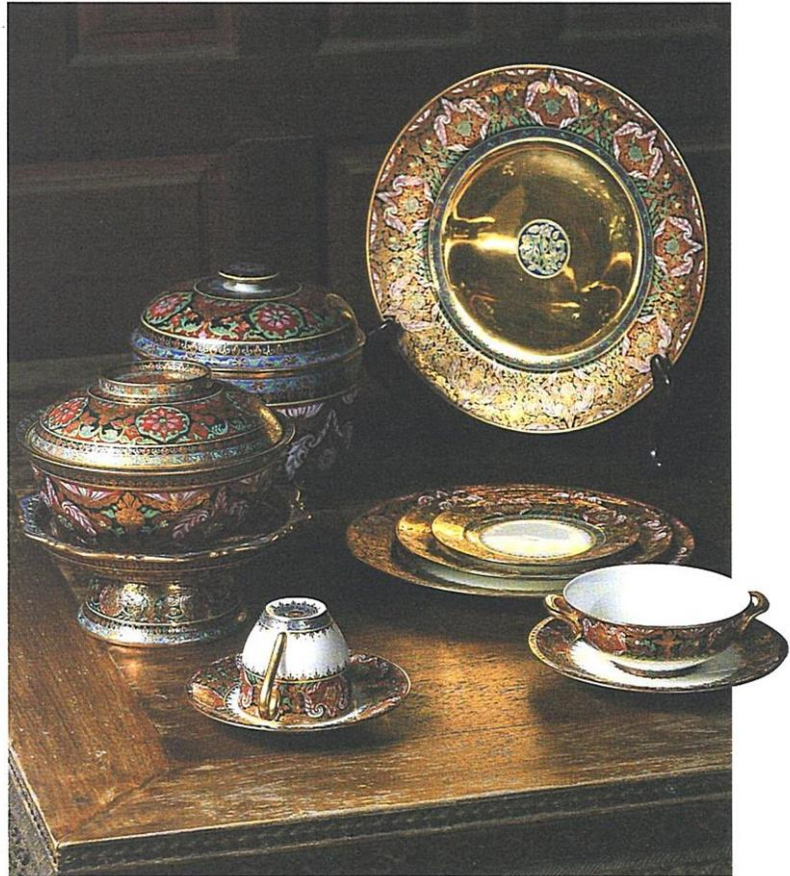

"การใช้เบญจรงค์เริ่มลดความนิยมลง แต่ยังมีคนกลุ่มหนึ่งที่

พยายามจะนำเบญจรงค์กลับมาใช้ในชีวิตประจำวัน มีหลายหน่วยงานที่ใช้เบญจรงค์เป็นของที่ระลึกเพื่อสะสม อย่างแก่น้ำที่สามารถใช้ได้ทั้งร้อนทั้งเย็น หรือการมอบของขวัญปีใหม่ จึงมีความรู้สึกว่าเป็นที่ตอบรับของตลาด แต่ก็อยากที่จะให้คนรุ่นใหม่ได้หันมาใช้เบญจรงค์บ้าง จึงต่อยอดสู่เครื่องประดับที่ทันสมัยมากขึ้น"

คุณสรัญญา สายศิริ
ทายาทช่างเขียนลายเครื่องเบญจรงค์

มากกว่าทั่วไปที่ใช้เพียง 8-10% เพื่อให้เครื่องเบญจรงค์มีอายุการใช้งานที่ยาวนานขึ้น รวมถึงยังเป็นรู้จักไปทั่วโลก จากการรังสรรค์ของที่ระลึกในการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค เมื่อปี 2546 ด้วยเอกลักษณ์ของลวดลายที่ได้รื้อฟื้นลายวิษเณทร์ "ทั่วไปเครื่องเบญจรงค์จะทำด้วยลายข้าวหลามตัด ลายดอกพิกุล ลายพุ่มข้าวบิณฑ์ หรือลายจักรีเราจึงอยากรื้อฟื้นลายวิษเณทร์ ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2 กลับมาแต่เดิมบนภาชนะที่ทันสมัยมากขึ้น เพื่อผูกเรื่องราวการค้าขายกับต่างชาติตั้งแต่สมัยพระเจ้าประสาธทอง พอเราได้ทำงานระดับประเทศจึงเป็นที่รู้จักว่าปั้นสุวรรณทำให้ลายโบราณสามารถ

เข้ากับของร่วมสมัยได้" **คุณสรัญญา สายศิริ** ทายาทช่างเขียนลายเครื่องเบญจรงค์รุ่นหลานกล่าว
ถึงอย่างนั้นทุกวันนี้การใช้เบญจรงค์เริ่มลดความนิยมลงแม้จะยังมีคนกลุ่มหนึ่งที่พยายามจะนำเบญจรงค์กลับมาใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างหลายหน่วยงานที่ใช้เบญจรงค์เป็นของที่ระลึกเพื่อสะสมหรือการมอบของขวัญปีใหม่ แต่**คุณสรัญญา** มีความต้องการที่จะให้คนรุ่นใหม่ได้หันมาใช้เบญจรงค์มากขึ้น อันเป็นที่มาของการต่อยอดงานให้ทันสมัยมากขึ้น ภายใต้ "เบญจกลาย"

"เบญจกลายเกิดจากการไปอบรมเรื่องการสร้างแบรนด์ ซึ่งปั้นสุวรรณเบญจรงค์เป็นภาชนะที่บรรจุเรื่องราวมากมาย การที่เราจะสร้างแบรนด์ใหม่ที่เป็นลูกหม้อของปั้นสุวรรณเบญจรงค์ก็ต้องเป็นอะไรที่ยิ่งใหญ่ตามไปด้วยบวกกับที่อุทยาน ร.2 มีการแสดงโชว์ทุกปีทำให้ถึงถึงนางเบญจกาย ซึ่งเป็นยักษ์ที่มีความสวยงามเหมือนนางสีดา แต่แปลงร่างได้ มีความเข้มแข็งและอ่อนหวาน เลยต้องการจะให้เบญจรงค์กลายร่างเป็นอย่างอื่นได้ด้วยเช่นกัน"
คุณสรัญญา ได้นำเครื่องเบญจรงค์ที่เหลือใช้แล้ว ซึ่งอาจจะบิ่นหรือมีเขม่าดำส่งลูกค้าไม่ได้ แต่ภายนอกยังคง

ความสวยงาม มาเจียให้บางและมีรูปร่าง ซึ่งเป็นวิธีการที่คล้ายกับทำเครื่องเจียรไน โดยคงเทคนิคการเขียนลายเบญจรงค์ด้วยพู่กันและใช้สีแบบโบราณ เพื่อสร้างคุณค่าใหม่เป็นเครื่องประดับ ไม่ว่าจะสร้อยคอ ต่างหู กระทั่งแหวน ที่สามารถใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งแต่ละชิ้นงานจะไม่ซ้ำกัน มีลวดลายมีความสวยงามแตกต่างกัน ไม่เหมือนใคร อย่างการนำเอาแรงบันดาลใจจากศิลปะภาวนา ที่คุณแม่

(คุณสุวรรณี

ปิ่นสุวรรณ์)

ชื่นชอบมาต่อ

ยอดเป็นคอลเล็กชั่น

แมนดาลา (Mandala)

นับว่าเป็นการสืบทอดอัตลักษณ์ของปิ่นสุวรรณ์เบญจรงค์ จากบรรพบุรุษให้คงอยู่ควบคู่ไปกับการพัฒนา และต่อยอดงานศิลปหัตถกรรมไทยให้ร่วมสมัยอย่างลงตัว **b**

ข่าวสด

Khao Sod
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/สังคม

วันที่: อังคาร 17 ธันวาคม 2562

ปีที่: 29

ฉบับที่: 10611

Col.Inch: 16.61 Ad Value: 25,745.50

ภาพข่าว: ชาวชนคนเข้ม: หัตถกรรมอีสาน

หน้า: 4(บนซ้าย)

PRValue (x3): 77,236.50

คลิป: สีสี่

ข่าวข้น คนเข้ม

หัตถกรรมอีสาน - วีรศักดิ์ หวังศุภกิจโกศล รมช.พาณิชย์ เปิดประชุมสมาชิก SACICT Craft Network ครั้งที่ 3 กลุ่มผู้ประกอบการงานศิลปหัตถกรรมอีสาน มี แสงระวี สิงหวิบูลย์ รักษาการ ผอ.ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ ร่วมงาน ที่รร.อวานี ขอนแก่น

ข่าวข้น คนเข้ม

หัตถกรรมอีสาน - วีรศักดิ์ หวังศุภกิจโกศล รมช.พาณิชย์ เปิดประชุมสมาชิก SACICT Craft Network ครั้งที่ 3 กลุ่มผู้ประกอบการงานศิลปหัตถกรรมอีสาน มี แสงระวี สิงหวิบูลย์ รักษาการ ผอ.ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ ร่วมงาน ที่รร.อานี ขอนแก่น